

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**

Directie Natuur en Biodiversiteit

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/ez

Ons kenmerk

DGAN-NB / 17141631

Uw kenmerk

2017Z11448

Datum 15 september 2017

Betreft Beantwoording vragen over gebiedssluitingen Waddenzee

Geachte Voorzitter,

Hierbij stuur ik u de antwoorden op de vragen die zijn gesteld door de leden De Vries en Ladders (beiden VVD) over de zeehondentochten (ingezonden 5 september 2017, kenmerk 2017Z11448).

1

Heeft u kennisgenomen van de berichten "Onvrede over afsluiting zandbanken in Waddenzee", "Zeehonden krijgen privacy" en "Zeehondenboot moet stoppen, robben hebben rust nodig"? Wat vindt u van deze berichten?

Antwoord

Ja. De berichtgeving heeft als uitgangspunt dat ik op het punt sta om tot wijziging van het nu al in werking zijnde Toegangbeperkend Besluit (hierna: TBB) over te gaan. Dat is niet het geval: het betreft eerste en voorlopige wijzigingsvoorstellen die het Ministerie van Economische Zaken met alle relevante betrokkenen gaat bespreken.

2

Wanneer wordt er eventueel een besluit genomen over het afsluiten van de zandbanken en/of over het instellen van vaarverboden? Wat wordt bedoeld met "het afsluiten van de zandbanken"?

6

Heeft er de afgelopen periode overleg plaatsgevonden met betrokken partijen, zoals ondernemers, de eilandbestuurders en de Waddenvereniging over het probleem en het voorstel? Zo ja, wat is daar uit gekomen? Zo nee, waarom niet?

7

Hoe worden eilandbestuurders, ondernemers op de eilanden en andere betrokken partijen betrokken bij het (komende) besluitvormingsproces? Hoe kijkt u aan tegen de onvrede van de zeehondentochtaanbieders? Bent u bereid om voorafgaand aan een eventueel besluit in overleg te gaan met de betrokken partijen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2, 6 en 7

In 2009 heeft het toenmalige Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit de 'Leidraad aanwijzing artikel 20 Natuurbeschermingswet 1998 Waddengebied' (hierna: de Leidraad) vastgesteld en aan uw Kamer doen toekomen (Aanhangsel van de Handelingen II 2009-2010, nr. 791). Deze Leidraad is in nauwe afstemming met de gebruikersgroepen en overheden tot stand gekomen. Zij is ingesteld om de mogelijkheden voor gebruik in beeld te krijgen en te bezien of deze mogelijk zijn zonder afbreuk te doen aan de natuurbeschermingsdoelstelling van een voorgenomen sluiting. In de Leidraad is een zorgvuldige procedure opgenomen waarin de betrokkenen op verschillende momenten in het proces zijn betrokken; uiteraard houdt mijn ministerie zich aan dit afgesproken proces.

Elk jaar start met een beoordeling of aanpassing van het vigerende TBB Waddenzee geëigend is. De procedure begint daartoe met een 'startdocument' dat wordt voorgelegd aan een klankbordgroep waarin afgevaardigden van de belanghebbenden en medeoverheden zijn vertegenwoordigd.

Dit jaar wordt dit startdocument, waar de berichtgeving in de media op gebaseerd is, in september in de klankbordgroep besproken. Deze klankbordgroep heeft eind juli het document ontvangen ten behoeve van een goede voorbereiding. Na de bijeenkomst van de klankbordgroep vinden nog meerdere consultatie- en inspraakmomenten plaats. In het voorjaar van 2018 wordt de besluitvorming vervolgens afgerond.

Met het 'afsluiten van de zandbanken' wordt bedoeld op het op grond van de Wet natuurbescherming als niet te betreden of te bevaren gebied verklaren van gehele of delen van een droogvallende plaat (jaarrond of in een specifieke periode) voor gebruikersgroepen.

3

Waarom worden deze maatregelen voorgesteld? Op basis van welke onderzoeken en overwegingen wordt het voorstel gedaan c.q. wordt het besluit genomen om zandbanken af te sluiten dan wel vaarverboden in te stellen en welke analyse ligt daaraan ten grondslag? Wat is de ontwikkeling van het aantal zeehonden in de afgelopen jaren in de Waddenzee geweest?

Antwoord

De basis voor de voorstellen wordt gevormd door de jaarlijks verzamelde waarnemingen vanuit de Waddenunit van het Ministerie van Economische Zaken en door monitoring vanuit Wageningen Marine Research.

Afsluiting van enkele extra kwetsbare delen van de Waddenzee (soms jaarrond maar in de meeste gevallen slechts enkele maanden van het jaar) vindt al jarenlang plaats. Er wordt altijd in totaal slechts een klein deel van het Waddengebied (tijdelijk) afgesloten.

Sinds enkele jaren zijn de zeehondenpopulaties in dit gebied stabiel op het beoogde niveau. Er vinden daarom netto geen extra sluitingen plaats. Het gesloten gebied wordt ook met de huidige voorstellen in het startdocument niet vergroot, maar juist verkleind. De voorgestelde wijziging in de gebiedssluitingen betreft met name aanpassing op basis van de natuurlijke dynamiek van de wadplaten en zeehondengroepen. De bereikte omvang van de populaties wordt hiermee geborgd.

4

Welke andere mogelijkheden en oplossingen zijn er (bijvoorbeeld meer handhaving of nadere afspraken), want de directeur van de Waddenvereniging heeft in EenVandaag van 30 augustus 2017 en op de website van de Waddenvereniging gepleit tegen het sluiten van gebieden voor zeehondentochten ("Het is jammer dat lokale ondernemers en wadvaarders die zich netjes aan de regels houden hier de dupe van worden. Wat je wil is de mensen die dat niet doen worden aangesproken en dat daarmee afspraken worden gemaakt die moeten worden nageleefd.")?

Antwoord

Er zijn geen andere mogelijkheden en oplossingen die dezelfde beschermende kracht bieden als een TBB. Dit komt onder meer omdat ook niet-georganiseerde gebruikers onder de werking van een TBB vallen. In een TBB is het wel mogelijk te komen tot maatwerk, waardoor de mogelijkheid bestaat ervoor te zorgen dat gebruikers die zich aan de regels houden niet de dupe worden.

5

Welke handhaving heeft er de afgelopen jaren plaatsgevonden met betrekking tot verstoring? Welke mogelijkheden zijn er om te handhaven? Hoeveel inzet is er geweest qua handhaving? Klopt het dat er weinig tot geen handhaving heeft plaatsgevonden?

Antwoord

Ik herken het beeld niet dat er weinig tot geen handhaving heeft plaatsgevonden. De medewerkers van de Waddenunit van het Ministerie van Economische Zaken zijn met vier schepen aanwezig op de Waddenzee. Zij spreken als toezichthouders met regelmaat gebruikers aan en geven voorlichting. Hiermee wordt in veel gevallen al gewenst gedrag gerealiseerd. De gebiedssluitingen worden strikt gehandhaafd door het opstellen van een proces-verbaal, juist vanwege het gegeven dat ze omwille van het beschermen van extra kwetsbare gebiedsdelen (en functies) zijn ingesteld.

(w.g.) H.G.J. Kamp
Minister van Economische Zaken